

UCHWAŁA NR III/22/2018

Rady Gminy Brochów

z dnia 28 grudnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 z późn. zm.) Rada Gminy Brochów uchwala, co następuje:

§1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok , w brzmieniu stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brochów.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Jacek Karaś

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2019 ROK

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok zwany dalej „Programem” został opracowany w oparciu o art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 z późn. zm.), oraz o art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.).

Program jest zgodny z założeniami:

- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
- Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.).

Przedstawiony poniżej Program jest kontynuacją i rozwinięciem działań prowadzonych na terenie naszej gminy od kilku lat. Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Realizowanie tych działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych, konsekwencji w długofalowych działaniach profilaktycznych, szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą.

Program uwzględnia również aspekty profilaktyczne i medyczno-rehabilitacyjne przeciwdziałania alkoholizmowi i opiera się na wiedzy dotyczącej:

- promocji zdrowego stylu życia,
- profilaktyki uzależnień,
- przeciwdziałania zagrożeniom,
- leczenia uzależnień,
- interwencji w przypadku przemocy w rodzinie,
- redukcji szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem, w tym pomocy społecznej udzielanej uzależnionym i ich rodzinom,
- integracji środowiskowej wśród osób prywatnych, instytucji i organizacji pozarządowych.

DIAGNOZA PROBLEMÓW NA TERENIE GMINY BROCHÓW

podstawie otrzymanych wyników zostaną również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające szczególnej uwagi ze strony władz samorządowych.

- Z otrzymanych wyników badań, przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców gminy można wnioskować, że najważniejszy zdaje się być problem picia alkoholu – 20% uczniów szkoły podstawowej i aż 77% gimnazjalistów deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Co się z tym zapewne wiąże, duża część badanej młodzieży (42% uczniów szkoły podstawowej, 37% gimnazjalistów) jest zdania, że picie piwa jest mniej groźne niż napojów wysokoprocentowych. Dodatkowo zarówno wśród uczniów szkoły podstawowej jak i gimnazjum są osoby deklarujące picie bieżące, a także przyznające się do incydentów upijania się.
- Szczególną uwagę trzeba też zwrócić na fakt, iż część młodych respondentów deklaruje, że po raz pierwszy alkohol pili z rodzicami – takiej odpowiedzi udzieliło 40% uczniów szkoły podstawowej i 20% gimnazjalistów (uczniowie, którzy wcześniej deklarrowali inicjację alkoholową), lub innymi dorosłymi członkami rodziny, zwłaszcza uczniowie szkoły podstawowej wyrazili taką opinię. Można zatem mówić o pewnym przyzwoleniu dorosłych na picie wśród młodzieży. Dlatego ważne zdaje się być skierowanie działań edukacyjnych także w stronę dorosłych mieszkańców gminy, ponieważ żadne działania profilaktyczne nie przyniosą zamierzonych rezultatów, jeśli podstawowa instytucja profilaktyczna jaką są rodzice będzie dawała przyzwolenie na zachowania ryzykowne wśród młodych ludzi.
- Z kolei gimnazjaliści po raz pierwszy sięgają po alkohol zazwyczaj w towarzystwie rówieśników lub starszych kolegów (45% udzieliło takiej odpowiedzi). Istotne są zatem powody sięgania po alkohol przez młodzież, ponieważ największa część respondentów jako powód podaje chęć dopasowania się do kolegów – 63% uczniów szkoły podstawowej i 44% gimnazjalistów jest takiego zdania, dlatego ważne, aby w działaniach profilaktycznych uwzględnić także nabywanie umiejętności psychospołecznych, jak np. asertywność, radzenie sobie z presją grupy. Alkohol jest także przez młodych ludzi traktowany jako sposób, na dobrą zabawę (48% uczniów szkoły podstawowej i aż 79% gimnazjalistów wyraziło taką opinię), dlatego ważne jest by wyczulić rodziców i innych dorosłych na to w jaki sposób młodzież spędza czas wolny.
- Problem pośród młodych mieszkańców gminy, szczególnie gimnazjalistów stanowią także inne substancje psychoaktywne. Do palenia papierosów przyznaje się 8% uczniów szkoły podstawowej i 40% gimnazjalistów. Co jeszcze bardziej niepokojące,

w grupie gimnazjalistów 33% przyznało, że miało kontakt z narkotykami. Dodatkowo młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki i to zarówno uczniowie szkoły podstawowej, jak i gimnazjaliści udzielali takich odpowiedzi. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem narkotyków (zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach), piciem alkoholu czy paleniem papierosów.

- Potrzebę edukacji potęguje fakt, że część osób dorosłych pytana o poziom własnej wiedzy na temat narkotyków ocenia ją jako wystarczającą (77% respondentów udzieliło takiej odpowiedzi), jednocześnie twierdząc, że używanie narkotyków nie jest niebezpieczne jeśli zdarza się rzadko – tak twierdzi 4% badanych. Może to sugerować, że działania profilaktyczne muszą mieć bardziej kompleksowy charakter i obejmować wszystkie grupy mieszkańców gminy, zwłaszcza rodziców. Bardzo ważne, by zachęcać rodziców do rozmów na temat uzależnień z młodzieżą.
- Godna podkreślenia jest postawa dorosłych mieszkańców gminy wobec zachowań przemocowych. Mieszkańcy dość zgodnie zadeklarowali, że stosowanie kar fizycznych nie jest dobrą metodą wychowawczą – 88% respondentów jest tego zdania. Ważne by wzmacniać taką postawę, a jednocześnie nadal nie ustawać w trudzie edukowania mieszkańców gminy. Tym bardziej, że na pytanie czy znają w swoim otoczeniu osobę doznającą przemocy ze strony najbliższych, 38% udzieliło twierdzącej odpowiedzi.
- Dorośli mieszkańcy gminy Brochów jako jedne z najważniejszych problemów w środowisku lokalnym wskazali alkoholizm, przemoc w rodzinie oraz narkomanię. Mieszkańcy oczekują działań mających na celu ograniczenie problemów alkoholowych (68% wyraziło taką opinię).
- Istotne jest także zwrócenie uwagi na sprzedaż alkoholu na terenie gminy oraz zaostrzenie kontroli sprzedaży. Sami sprzedawcy twierdzą, że sprawdzają dokument tożsamości, chociaż są osoby, które wiedzą o przypadkach sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. Natomiast 19% gimnazjalistów i 3% uczniów szkoły podstawowej deklaruje, że samodzielnie kupiło alkohol. Dodatkowo sprzedawcy przyznają, że dochodzi do sytuacji picia alkoholu w obrębie ich punktów. Należy niezwłocznie podjąć kroki ograniczenia wymienionych sytuacji, zwłaszcza, że są one niezgodne z obowiązującymi przepisami. W tym miejscu należy także dodać opinię dorosłych

mieszkańców gminy, którzy są zdania, że osoby pijące stanowią zagrożenie (28% wyraziło taką opinię).

Podsumowując, w prowadzeniu działań profilaktycznych na terenie gminy Brochów tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, a także te, oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność, poczucie własnej wartości. Nie należy zapominać, że tymi odbiorcami nie mogą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba angażowania rodziców, nauczycieli, pedagogów. Tylko holistyczne podejście do działań profilaktycznych może przynieść zamierzone efekty. Nie zapominajmy także o kontroli punktów sprzedaży oraz przekazywaniu wiedzy osobom, które dysponują alkoholem na terenie gminy. Bardzo ważne by znały one i przestrzegały obowiązujących przepisów.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy gminy Brochów, a szczególności:

- Osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące szkodliwie;
- Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem);
- Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym;
- Lokalne instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

CELE I ZADANIA PROGRAMU

Celem programu jest:

- 1) rozpatrywanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie gminy Brochów oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu,
- 2) zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów związanych z używaniem alkoholu,
- 3) zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień na terenie gminy,
- 4) zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami,
- 5) kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

Warunkami niezbędnymi do osiągnięcia wyżej wymienionych celów są:

- 1) zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 2) zapewnienie mieszkańcom gminy, w szczególności dzieciom i młodzieży, dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych promujących zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i środków psychotropowych,

- 3) zmiana zachowań i postaw mieszkańców gminy i instytucji w sytuacjach związanych z alkoholem, narkotykami,
- 4) budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwym postępowaniem osób nadużywających alkoholu i używających środków psychoaktywnych (w szczególności przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Zadanie Nr 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

- Przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych, publicznych ośrodków zamkniętych osobom uzależnionym i ich rodzinom;
- Przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych oraz o mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików;
- Składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się z leczenia w zakładzie odwykowym;
- Finansowanie konsultacji lekarskich psychologa i psychiatry (opinie na potrzeby spraw sądowych) osób objętych postępowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Rozwijanie i wspieranie działalności Punktu Informacyjno- konsultacyjnego.

Zadanie Nr 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- Prowadzenie edukacji publicznej poprzez zakup ulotek, broszur i poradników;
- Współpraca merytoryczna z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Brochowie, z Policją oraz Gminnym Zespołem ds. Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie;
- Podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz nauczycieli;
- Współpraca z pedagogami szkolnymi oraz dyrektorami szkół w zakresie zapotrzebowania na działania profilaktyczne w szkołach;
- Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci ze środowisk zagrożonych;
- Dofinansowanie zakupu paczek świątecznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

Zadanie Nr 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

- Dofinansowanie i koordynacja realizacji programów profilaktycznych w trzech publicznych szkołach działających na terenie gminy oraz współpraca z dyrektorami szkół i pedagogami szkolnymi;
- Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego i promocji zdrowego stylu życia poprzez dofinansowanie:
 - imprez bezalkoholowych m.in. festynów, zawodów sportowych
 - pozalekcyjnych zajęć sportowych organizowanych przez szkoły i kluby działające na terenie gminy w tym m.in. dojazdy na zawody sportowe na szczeblu gminnym i poza gminnym; zakup sprzętu sportowego w ramach nagród lub wyposażenia dla w/wym. Podmiotów;
 - wspieranie działalności organizacji pozarządowych poprzez udzielanie dotacji na realizację zadań publicznych w drodze otwartych konkursów ofert, w połączeniu z profilaktyką uzależnień od alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych;
- Organizowanie warsztatów, pogadanek i prelekcji dla dzieci i młodzieży o tematyce dotyczącej szkodliwości spożywania alkoholu i innych używek;
- Organizowanie, finansowanie i dofinansowanie konkursów dla placówek prowadzących działalność profilaktyczną na terenie gminy Brochów;
- Zakup nagród oraz dofinansowanie materiałów umożliwiających przeprowadzenie wybranych imprez sportowych, edukacyjnych i profilaktycznych;
- Zakup materiałów edukacyjnych z dziedziny profilaktyki uzależnień od alkoholu, papierosów, AIDS, HIV, oraz szkód związanych z piciem alkoholu w ciąży;
- Dofinansowanie w miarę potrzeb i środków pozalekcyjnych zajęć sportowych;
- Wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno- sportowym.

Zadanie Nr 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- Zabezpieczenie w programie środków finansowych na działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- Wspieranie działalności stowarzyszeń i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- Prenumerata czasopism specjalistycznych, branżowych i umożliwienie korzystania z nich instytucjom i stowarzyszeniom współpracującym;

Zadanie Nr 5

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi w sklepach i punktach gastronomicznych;

- Kontrola spożywania alkoholu w miejscach publicznych objętych ustawowym zakazem;
- Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych;
- Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- Występowanie przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego, w przypadku zaistnienia takiej konieczności.

Zadanie nr 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

W przypadku utworzenia centrum integracji społecznej finansowane CIS proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez nie zajęciach integracyjnych.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za posiedzenie, w ramach którego członek komisji:

- Opiniuje, inicjuje i nadzoruje wykonanie Programu;
- Opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy;
- Kontroluje przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi;
- Podejmuje działania zmierzające do zastosowania leczenia wobec osoby nadużywającej alkoholu oraz decyduje o skierowaniu sprawy do sądu
- Pomaga osobom nadużywającym alkoholu/ uzależnionym:
 - przyjmowanie zgłoszeń o nadużywaniu alkoholu;
 - rozmowy indywidualne ze zgłaszającymi się osobami nadużywającym alkoholu/ uzależnionymi;
 - rozmowy z członkami rodzin;
 - wskazywanie i udzielanie pomocy osobom pragnącym podjąć leczenie.
- Pomaga rodzinom, w których występuje problem przemocy w rodzinie:
 - przyjmowanie zgłoszeń o zaistnieniu przemocy;
 - rozmowy z członkami rodzin dotkniętych przemocą;
 - podejmowanie rozmów ostrzegawczych ze sprawcami przemocy;
 - kierowanie spraw do Zespołu Interdyscyplinarnego, do Policji i Prokuratury.
- Organizuje spotkania osób zajmujących się zawodowo zapobieganiem i leczeniem uzależnień:
 - z uczniami szkół podstawowych i gimnazjum;
 - wg potrzeb z innymi grupami;
 - z rodzicami.

- Współpracuje z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz ograniczenia zachowań patologicznych (z Policją, z GOPS-em, z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, ze szkołami).

ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH GMINY BROCHÓW

- Zadania wynikające z realizacją Programu realizowane będą przez cały rok kalendarzowy ze środków własnych Gminy Brochów pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 18² ust 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Łączna kwota przeznaczona na realizację Programu w 2019 roku to 70 000,00 zł

- Zgodnie z art. 4¹ ust 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Członkom gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych przysługuje wynagrodzenie (diety) w następującej wysokości brutto:
 - Przewodniczący - 400,00 zł;
 - Członkowie - 250,00 zł;
 - Sekretarz GKRPA - 400,00 zł.
- Wynagrodzenie jest niezależne od czasu trwania posiedzenia, jeżeli w tym samym dniu uczestniczy się w więcej niż jednym posiedzeniu, otrzymuje się wynagrodzenie z jednego tytułu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Koordynację Programu powierza się przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brochowie.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- Wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi profilaktykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- Analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie,
- Sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Programu.

Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów.